

رهبر معظم انقلاب در تاریخ بیست و سوم مهرماه سال گذشته در سفری به خراسان شمالی در جمع انبوه هزاران نفر از جوانان رشید این استان پای سخن درپاره زندگی جوانان آینده ساز کشورمان در شرایط امروز و مشکلات موجود در این مسیر را گوشه کشیدند و همه دستگامهای کشور را به تدبیر و تدوین برنامه‌های اجرایی در این حیطه فراخواندند.ایشان براهمیت فراوان سبک زندگی، رفتارهای امروزی و شیوه زیستن در جامعه‌ای که به دنبال پیشرفت و تمدن سازی نوین اسلامی است تأکید بسیار فرمودند و آسیب شناسی و علت یابی در زمینه عدم پیشرفت لازم در بخش سبک و فرهنگ زندگی را ضروری دانستند و از کسانی که در محیط‌های شبه روشنفکری و از ان شعارهای مکتبی می‌ترسانند به شدت انتقاد کردند. خبرنگار کیهان دراین رابطه پای گفت و گوی صمیمی با سیداسدالله جولایی رئیس «ستاد دیه کشور» نشست:
ایشان معتقد هستند، سبک زندگی اگر چه از ابعاد مختلفی برخوردار است، اما پیچیدگی در آن نیست و فقط همت و تلاش مسئولین را می‌خواهد و زبان مناسب برای فرهنگ سازی همه این تلاش‌ها، جولایی تأکید دارد، من در حیطه مسئولیت‌م که حمایت از زندانیان غیر عمد است اگر بتوانم کاری کنم که مشترکین در این ستاد به اقل امکان برسند، معلوم می‌شود که تا چه اندازه در انجام وظایف موفق بوده‌ام و الا کارم با کرام الکاتبین خواهد بود، زیرا چنین بستنی را اشغال کرده‌ام بدون آنکه سودی در قبال آن به صاحبان این نظام رسانده باشم و در آخرت باید پاسخگوی خسارت‌هایی باشم که از سر غفلت مرتکب آن شده‌ام.

«بنیانگذار ستاد دیه شهید مظلوم لاجوردی بود، شما با ایشان خیلی زیاد حشر و نشر داشتید؟

جولایی: روی دریا خبر شنیدند، وزیر دریا گوهری، سابقه آشنایی و دوستی با شهید لاجوردی در سال ۴۱ به بعد مربوط می‌شود، خود ایشان دستم را گرفت و آورد اینجا آشنایی‌ام با مرحوم عسگراولادی و شهید حسن رحمانی هم به همین دوران برمی‌گردد.

«۲۲ سال خدمت در یک بخش آن هم زندانیان خسته تان نکرده؟! جولایی: در واقع ۲۴ سال است که در مسئولیت هستم، ولی هیچ خشکی را احساس نمی‌کنم چون می‌دانم چه کار می‌کنم، من در این جایگاهی که هستم اگر بتوانم در سبک زندگی مردم طوری تاثیر گذار باشم که کارشان به این ستاد نیفتد، کار بزرگی انجام داده‌ام، فکر می‌کنم در کشور اشتباه بزرگی رایج است و آن اینکه برخی‌ها شاید خیلی‌ها فکر می‌کنند باید به همه کارهای کشور ورود پیدا بکنند و به همین خاطر تا پیشنهادی می‌شود زود حاضر می‌شوند از این شاخه به آن شاخه و از این مدیریت به مدیریت دیگر می‌پرند. در این مدت پیشنهادهای زیادی به من شده ولی چون در این مسئولیت بیشتر احساس خدمت می‌کنم هیچ کدامشان را نپذیرفتم، تا قدیم به ما یاد داده اند، «هرکس به کار به همه کار، هرکس به همه کار به هیچ کار!»

« یعنی این روش خدمت، کمتر نتیجه می‌دهد؟

جولایی: به نظر من، نه تنها نتیجه ای ندارد بلکه روند تخریبی هم دارد. اگر قرار باشد یک مدبری هر لحظه یک جای بیورد، کارکنان نتیجه بخش نخواهد بود. **« شنیدم شما رفت و آمدتان با مجلس هم خیلی زیاد است، حتی بیشتر از یک معاون پارلمانی. فکر می‌کنید رسیدگی ببه زندانیان غیرعمد دراین حد لازم است؟**

جولایی: بله، بیشتر از این هم لازم است. اکثر این زندانیان آدم‌های سالم، معتقد و متدینی هستند. اکثرا نماز شب خوان هستند، ولی به خاطر ندانستن قانون و در اثر یک تصادف و یک گیر ساده در زندگیشان، کارشان به زندان افتاده چون نتوانسته‌اند دیه بدهند یا نتوانسته‌اند مهره به مهره مشران را بپردازند یا به خاطر ناسادگی در نام چک‌های بی محل افتاده رقم ۴۰ هزار تا ۵۰ هزار که طرف بیفتد، باید به آن‌ها و به همه مردم یاد بدیم که گذرشان به این طرف‌ها نیفتد. من شخصا این رابط را با او مجلس دارم و خوشبختانه همه نماینده‌ها هم به ستاد علاقه دارند و در حد توانشان همکامی می‌کنند.

«نماینده‌ها به همان سبک سنتی به شما کمک می‌کنند یا از ماکتیزم خاصی مثل مصوبه قانون هم استفاده می‌کنند؟

جولایی: هم هر دو طریق ماه رمضان، جلاولی بر می‌کنیم و از نماینده‌های مجلس هم مثل بقیه بهرروندان از یک تا یک ماه از حقوقشان را برای کمک به زندانیان غیر عمد مطالبه می‌کنیم. بعضی‌ها یک ماه، بعضی‌ها هم از یک روز تا ده روز، بستگی به کرشمشان دارد و وسعشان. مثلا آقای دکتر ابرجایی هم ۱۲۲۰۰ تومان گشتم کرده‌اند. بعضی‌ها هم یک ماه از حقوقشان را اهدا کردند و رهبر معظم انقلاب هم در این زمینه کمک می‌کند. من کان‌الله کان‌الله.
اگر کسی خدایی باشد خدا هم کمکش می‌کند. این ستاد هم چون خدایی است و آدم بخدایی مثل آقای لاجوردی (ره) بنیانگذار آن بوده لذا کارش نمی‌گند. آقای لاجوردی، ضامن آنکه در ریشه‌کنی متافانگین و معاندین «گمراه علی الکنکار» بودند در سال ۶۸ نیز با پایه گذاری این ستاد، عملاً ثابت کردند که «رحماء بینهم» هم هستند. شهید لاجوردی با اهدا اناری اولین مراسم گلریزان، در آخرین روز از ماه مبارک رمضان سال ۶۹ در تالار آذر، بازرگانی، حماسه ساز شد.

« پس بیشتر این کمک‌ها به روش سنتی همج آوری می‌شود؟

جولایی: نخیر، اتفاقا ما مصوبه زیاد داریم و تلاش امروز ما هم، بیشتر اجرای کردن این مصوبات است، والا همکاری مجلس دراین رابطه هم بسیار خوب است. مثلا ما برای اسمال از مجلس ۲۰۰ میلیارد تومان اعتبار درخواست کرده بودیم، ولی وقتی برای ریزبزی و دفاع از این بودجه به مجلس مراجعه می‌شدیم با کرم و لطف مجلس‌ها به این معنی که خودشان مبلغ درخواستی را دو برابر یعنی ۴۰۰ میلیاردش کرده بودند. بدون اینکه به من اطلاع داده باشند. این حالی از چیست، غیر از این است که میزان محبت شان به این قشر و نماینده‌شان به ستاد دیه زیاد است؟ تنها جایی که به همه نامه‌های ما و به موقع پاسخ می‌دهند، ستاد دیه است.

« فکر نمی‌کنید بخش اعظم دلایل به وجود آمدن زندان غیر عمد به خاطر وجود اشکالات در سبک زندگی آدم‌ها و خانواده‌هاست و الا کسی که به قول شما معتقد و متدین و حتی نماز شب خوان باشد، نباید پایش به این‌طور جاها باز باشد؟

جولایی: بله، قطعا این‌طور است. حضرت آقا درکسوت رهبری این نظام، مطالب بسیار زیادی و باحقی در خراسان شمالی در مورد سبک زندگی این فرمودند که فکر می‌کنم، اگر مفاد این سخنرانی معروف جدی گرفته می‌شد یا از این پس جدی گرفته شود، مشتریان ستاد دیه کم و کمتر خواهد شد و ما خوشحال و خوشحالت‌تر. اگر این‌گونه شود از یک طرف زندانیان موجود با کمک ستاد آزاد می‌شوند و فقط دیگر به اینجا بر نمی‌گردند و از طرف دیگر اگر همه دستگام‌ها در کشور فرامیاشات می‌شدند، بدون اینکه به من اطلاع داده باشند، فرهنگی همت مضاعف داشته باشند با رویکردی که مردم در سبک زندگی خودشان ایجاد خواهند کرد، به راحتی می‌توانند آگاهانه‌تر به مسائل کسب و تجارت و زندگی خود بپردازند.

« مستخان رهبری تا چه اندازه مربوط به وظایفی است که امروز برعهده ستاد دیه است و تا چه اندازه در انجام آن موفق بوده اید؟

جولایی: خیلی از فرمایشات حضرت آقا در خراسان شمالی متوجه وظایفی بود که به نوبی در دستور کار ۲۴ ساله ستاد قرار دارد و نیازمند توجه مردم و مسئولان زندیه برای اجرایی کردن آنهاست. من در این رابطه فعلا به یک جمله ستاد سازده از فرمایشات مقام معظم رهبری در این سفر اشاره می‌کنم و آن اینکه کشور ما در دنیا نسبت به رفاهت و رفاه نامطلوبی دارد. اگر بخواهیم راحت تر بگوییم، ما در خصوص حجم تولید و صناعت و تولیدی در دینچه‌های دنیا قرار داریم، حتی در کشورهای عقب مانده هم این‌طور نیست. ما همین الان با همه زحمت جایی که راهور بجای می‌کشد، در سال قریب به ۲۰ هزار نفر کشته شده‌ایم. ۲۰۰ تصادف جاده‌ای و خیابانی داریم. آماری که پزشکی قانونی، راهمائی و مسئولان می‌دهند و آماری که شما جرایم منتشر می‌کنید، تقریبا شبیه هم و نزدیک به این رقم است. خوب این رقم بسیار بالایی است. چرا ما باید این‌طور باشیم. درحالی که در جمهوری اسلامی یک کشته هم زیاد است. پس باید گفت: متلاش کنیم مردم را آموزش دهیم و باید فرهنگ‌سازی را خیلی جدی بگیریم. **« نازه این رقم را در شرایطی داریم که طبق اعتقاداتمان، انسان اشرف مخلوقات است.**

جولایی: روزی نیست یکی دو انبوس در جاده‌ها دچار سانحه نشوند. یا

به همین خاطر است که سازمان آتش می‌گیرند یا یک سطل انگاری اراننده تصادف می‌کنند و یا هزینه‌های آن بین مردم، حال آنکه ما مسلمانییم و در اعتقاداتمان تأکید شده خداوند متعال وقتی کائنات را خلق کرد انسان را اشرف مخلوقات خطاب کرد «اولئذ کرمتنا بین آدم». بعد ما در این تصادفات و کشته‌های با اتمچه خدا در موردش قیسم دادیم، این‌گونه رفتار می‌کنیم و به همین ارتباط است که در سینه‌ها پر شده‌ایم و خونمان را به گوشه زندان می‌فرستیم. باید پذیرفت که یک جای کار ایراد دارد. من در خیلی از مصاحبه‌ها گلریزان‌ها که در سراسر کشور برگزار می‌شود بر این مقایسه و مشتکناک تأکید کرده‌ام و الان هم تکرار می‌کنم. هر چند تعداد شهدای انقلاب اسلامی از روز ۱۳۰۷خرداد ۲۲ یعنی بعد از دستگیری حضرت امام در مجلس فقیهیه از ۱۷ شهروید و شهدای ترورهای گروه منحل فرقان و پس از آن جنایات گروهک منافقین علاوه شهدای ارسالی دفاع مقدس کلا به حدود ۲۴۰ هزار، نهایتا به ۲۵۰هزار نفر می‌رسد، درحالی که تعداد کشته‌های تصادفات ما در ۳۰ سال بعد از پیروزی انقلاب به بیش از ۸۰۰ هزار می‌رسد، یعنی بیشتر از سه برابر شهیدها! این آماری است که موجود است و در صحن علنی مجلس هم رسماً اعلام شده است. این به آن اعتناست که مردم در این مدت به خاطر دلدلی که گرفته شده، به‌دیگر را در تصادفات قتل‌عام طبیعی است که در همین مدت نیز تنها از زندانیان دیه کم نند بلکه به خاطر به زور شدن میزان دیه و افزایش

میزان آن رفته رفته افزایش هم پیدا کرد.
« به همین خاطر بود که ستاد دیه تشکیل شد؟

جولایی: بله، ولی وقتی شهید لاجوردی که آن موقع رئیس سازمان زندان‌ها بود اولیای دیه را تشکیل دید، درصدد راه اندازی این ستاد برآمد. تا شاید مسئولان نسبت به وظایفشان در این خصوص همت بیشتری داشته باشند. وقتی وارد کار شدیم، متوجه شدیم زندانیان به همین دلیل در پرداخت دیون خود هر روز نانوآن‌تر از دیروز می‌شوند، به طوری که گلریزان‌هایی که در سراسر کشور به راه می‌انداختیم جوبگو نبود. به این نتیجه رسیدیم که برای پیشگیری

از برخی جرم‌های ناخواسته باید کارهای دیگر از جمله اصلاح قوانین ناقص و طراحی قوانین جدید صورت بدیم.

« یعنی بنا را براین گذاشتید که با پیشنهاد قوانین جدید و اصلاح قوانین ناقص در سبک زندگی مردم تغییراتی ایجاد کنید؟

جولایی: قطعا این‌طور است چون فقط به مردم که نباید گفت، این کار را نکنید، آن کار را نکنید. مسئولان هم باید در این رابطه فکری کنند، باید تدابیری بیندیشند تا تخلف و سهل‌انگاری را در حداقل برسانند. قانون بیمه اجباری شخصی ثالث که مصوبه سال ۱۳۲۷ نه تنها ناقص بود بلکه ناقص هم اجرا می‌شد. به طوری که وقتی تصادفی رخ می‌داد، اراننده ای که بکازمند بود و توان پرداخت دیه را نداشت یکسره روانه زندان می‌شد، مصدوم هم در بیمارستان بدون پشت و پناه و بدون هزینه درمان رها می‌شد و اگر هم مرحوم می‌شد خانواده اش سرنوش تلیخ دیگری پیدا می‌کرد. با این ماکتیزم ناقص کسی کار نمی‌کرد حتی بیمه هم که قانون ناقص بود هم ناقص کار می‌کردند. ستاد دیه ده سال روی این درخواست، کار کاشناسی کرد. اما بالاخره با کمک ۴ نفر از حقوق‌های برجسته کشور، بعد از ۶۰ جلسه در کمیسیون اقتصادی مجلس ۱۳ و ۱۲ جلسه در حوزه فقه قضایی، بعد از ۲۰ شهرد روز ۸۷ لایه‌الاجرا شد. طبق قانون قبلی روزانه حدود ۵۷ تا ۶۰ نفر راننده و هزاران می‌شدند، ولی با اجرای این قانون این رقم به روزی یکی دو نفر کاهش یافته است، این یعنی فرهنگ سازی و تاثیر مستقیم در سبک زندگی مردم. آن زمان وقتی تا در باره تعداد راننده‌های زندانی می‌پرسیدند، رقم ۴۰ هزار تا ۵۰ هزار ۲۰ هزار تا ۲۰ هزار از اعلام می‌کردیم ولی اکنون این رقم به ۱۴۰۰ تا ۱۵۰۰ نفر کاهش یافته است. پس راهکارها و مصوبه‌های لازم وجود دارد و فقط توجه و همت قانون گذاران و مجریان و همکاران می‌تواند.

« چرا این تجربیات و یافته‌ها در دشواری فرهنگ عمومی کشور مطرح نمی‌کنید، بالاخره مسئولیت اصلی فرهنگ سازی و تغییر در زندگی، اتفاقا به شورا مراجعه کردیم، مطالب و بحرانهای بودن شرایط را برای همه اعضا توضیح دادیم، موضوعی که می‌تواند از همه طرفه‌دارنده مطرح شود، برای آموزش و فرهنگ سازی مردم بشنازند ریز و درشتش را هم گفتیم. از باب مثال، واقعا ریزبند نظام جمهوری اسلامی نیست که از پول جیب مردم در میان هفتم تیر، بل عابر پیاده برخی خیلی زیبا و شیک درست کرده باشند، ولی کسی از آن بالا نرود شما دو سه روز، به اتفاق پاکستان به محیط بودند، قطعا متوجه علت ابراز تاسف بنده خواهید شد. ستاد دیه خراسان رضوی در یک مقطعی ۲۴ ساعت دوربین هایش را در خیابان‌ها به کار انداخت تا تصادفات و اشهد را ثبت کند، ولی نتیجه، حشکناک و غیر قابل انتظار بود. موتور، ها، موتور، ها، کامیون، سواری، همه و همه در این حاشیه آفرینی سهیم بودند.

« راهکارهایتان را هم گفته اید؟

جولایی: ستاد، دیدگاه‌های خودش را در این رابطه، هم در شورای فرهنگ عمومی کشور و هم در حوزه فرماندهی مسئول کل قوا که حجت‌الاسلام و المسلمین صفائی ریاست ستاد فقیدتی تنظیم کرد، این را برعهده دارند مطرح کرده و حتی راهکارهایی را هم برای ایجاد تغییر در سبک زندگی مردم با به‌کارگیری ابزارهای فرهنگی کشور در حداقل ترین هزینه ارائه کرده است. حاصل اولیه این تلاش‌ها همین چهار حوزه کوچک است که توسط دوستانمان در مرکز پژوهش‌های ایران هم دیده‌ام. چهار بهره‌بردار ای شده است. اگر رسانه‌ها بپوزه رسانه‌های

« تا دیر نشده باید به سبک زندگی که اسلام برایمان تعیین کرده برگردیم، چون همین سبک ما را به سعادت نزدیک می‌کند.

به همین جزوه‌ها در قالب‌های مختلف و به برنامه‌های متفاوت بپردازند، شکی ندارد که مردم با آگاهی و توجه بیشتری را بنده می‌کنند. نسبت به صدور و یکصد چک قدت بیشتری می‌کنند، در پرداخت نفقه و تقبل میزان مهریه با لجزبای یا احساسی برخورد نمی‌کنند. به نظر من این یک وظیفه است، حتی دستگام‌های متصل به نظام باید بدون کوچکترین چشم داشتی بی ممت به این وظیفه‌تان بپردازند. فقط مقام مقرر هر چند به خراسان رضوی (تلف به ضمیمه) می‌فرمایند: «چرا ما در زمینه رفنگ رانندگی در خیابان‌ها، مردمان منضبطی نیستیم؟» این به این معنی است که اوباع در این رابطه به حدی نامناسب است که حتی فریاد و اعتراض رهبر عظیم الشان انقلاب هم بلند شده است. فقط حقیر از حرف به حاشیه تغییرات رهبری در این رابطه باید درس گرفت و روی آن‌ها کار کرد. این آسیب است.

« نظر مراجع معظم را هم در این مورد کسب کرده اید؟

جولایی: در محضر مرحوم حضرت آیت الله قاضی لنگرانی سوال کردیم و به حکم امام مدنی بر حاضر بودن عبور از سفر قزم اشاره کردیم. ایشان فرمودند، از قول من بگویید، من همه تخلفات رانندگی را حرام می‌دانم. یعنی رانندگی بدون گواهینامه، بدون بیمه نامه، ورود ممنوع، سیقت غیرمجاز و همه آنچه که هر روزه به عنوان تخلفات فرهنگی، شهادن هستیم، حرام است، حرام است، حرام، حرام، حرام علمی و جهالت ضروری در سفر قزم اشاره کردیم. ایشان فرمودند، عامل بروز تصادفات رانندگی و رعایت نکردن قوانین راهنمائی و رانندگی است. مردم باید توجه داشته باشند که این‌ها را افراد عادی نمی‌گویند، بلکه یک دانشمند، یک چهل علم، یک مفسر و مراجع می‌فرمایند. این را باید، همه جا گفت، مگر هم باید گفت.

اجتماعی

Ejtemace @kayhan.ir

« ولی متأسفانه اکثر رانندگان چه موتوروی و چه غیر موتوروی کمتر به این‌گونه مسائل شرعی توجه دارند؟!

جولایی: بله، متأسفانه موتوروی‌ها و برخی راننده‌های دیگر به راحتی ازچراغ قرمز عبور می‌کنند. کار به جایی رسیده که عابرن پیاده در عبور از چراغ سبز هم احتیاط می‌کنند چه رسد به قرمز و زرد را بر اساس محاسبات اخیر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی هزینه خسارت‌های ناشی از تصادفات رانندگی در کشور فقط در حد یک جمله باید در این رابطه هشتمین و نهمین بار یاد کرد. به همین ما کجای کار هستیم؟! همه ما باید در روز قیامت جوابگو باشیم. خدا به داد ما برسد.

«منظورتان از دستگام‌های فرهنگی تنها وزارت ارشاد که نیست؟
جولایی: به نخبیر اصلا این‌طور نیست. دستگام امام حسین(ع) هم یک دستگام کاملا فرهنگی است. مساجد یک دستگام بزرگ فرهنگی هستند. برنامه‌های جشن و سرور در مناسبت‌های مختلف و حتی مجالس عروسی هم از دستگام‌های فرهنگی به شمار می‌روند و متأسفانه ما از آن‌ها غافل هستیم. وعاظ وقتی بالای منبر می‌روند، حتی در حد یک جمله باید در این رابطه هشتمین و نهمین بار یاد کرد. به مردم بیم بدهند، این وظیفه ذاتی وعاظ و مداحان اهل بیت(ع) است که به این مسائل بپردازند و نظر مراجع را و قانون و شرع را بگویند.

« حتی عروسی‌ها؟

جولایی: بله، حتی عروسی‌ها. در عذاریه‌ها و جشن و سرور‌ها و حتی عروسی‌ها که صدها و هزاران نفر در یک جا جمع می‌شوند، این‌ها باید گفته شود، چون همین‌ها هستند که بعد از مراسم با وسایل نقلیه شان در همین خیابان‌ها راه می‌افتند. من بارها خطاب به آن‌ها عرض کرده ام شما که می‌توانید

رئیس ستاد دیه در گفت‌وگو با کیهان خبر داد

« سیداسدالله جولایی

رئیس ستاد دیه کشور:

اکثر زندانیان غیر عمد

آدم‌های سالم و متدین

هستند ولی در اثر یک

غفلت و ندانستن قانون

راهشان به زندان کج

شده است.

با قدرت بیان و جذاب، چند ساعت جوانان را سرپا نگاه دارد و شور و هیجان به آن‌ها هدیه می‌کند، پس می‌توانید در ابتدا و آخر مراسم تان از آن‌ها بخواهید که موقع بازگشت به منازل رعایت قوانین راهنمائی و رانندگی را بکنند، مبدا موتورهایشان را از پیاده رو بردارند، مبدا زیاد از حد مسافر بر ترک موتور و خودروشان سوار کنند، مبدا از چراغ قرمز عبور کنند، مبدا به خاطر شادمانی عروس و داماد جان شهروندان را به خطر بیندازند. ولی متأسفانه می‌بینیم پای عمل که می‌رسد اکثر در جا می‌زنند و بعد که می‌زنند آدم می‌کشند، می‌مانند عمل که چند کتانه است. می‌گوییم و مخاطب را به وجد می‌آوری یک کمک هم بگو، بر سینه زن امام حسین (ع) حرام است که بدون گواهینامه و بدون بیمه نامه رانندگی کند. آیا خانواده عروس و دامادی که این همه خرج می‌کنند رسماً تریبون اعلام کنند؟ رضی نیستیم به خاطر بدرفه عروس و داماد، در خیابان‌ها و بزرگراه‌ها وپرز بادیدها، با نباید بگویند که مبدا جان و مال و حقوق مردم را به خطر بیندازید؟! فرهنگ کردن این مسئولان کار می‌خواهد. یکی از جاهایی که باید تمام قوت وارد این عرصه شود، رسانه‌های عزیز هستند، چون هزاران و میلیون‌ها مخاطب دارند. شما باید این‌گونه مسائل را منتشر کنید، با بیان خیلی ساده هم منتشر کنید. برخی مواقع باید تیتز صفحه اولتان باشد، نه صفحات آخر که کمتر کسی رغبت به خواندن آن می‌کند.

« طرح دیگری هم بردست برسی دارید، چون مشکل ما در سبک زندگی امروزی فقط رانندگی نیست؟

جولایی: کاری که ۵ سال است به شدت به دنبال آن هستیم و هنوز موفقیت قابل اعتنایی به دست نیاورده‌ایم. ما معتقدیم اگر بخش‌هایی از این چهار حوزه و اصلاح برخی عادت‌های عطل مردمی در خصوص رانندگی و رانندگی، مهره، صدورچک و پرداخت نفقه به داخل کتاب‌های درسی راه پیدا کند، آگاهی مردم، بیشتر می‌شود و از بروز بسیاری از مشکلات از این قبیل جلوگیری می‌شود. ۵

سال است به اتفاق شورای فرهنگ عمومی کشور با وزارت آموزش و پرورش جلسه و مرادود داریم و خواهش می‌کنیم که این مطالب را در کتب درسی مقطع پیش دبستانی تا دانشگاه وارد کنند. فرزند این جامعه باید از همان ابتدا به فراخور سنش باسج این سوؤال را داشته باشد که چرا باید از داخل حریم خط عابر پیاده عبور کند، او باید بداند که چرا نباید از لایه ماشین‌ها یا چرا به جای عبور از روی نرده‌های وسط خیابان، باید از پل عابر پیاده استفاده کند.

در همین دژانشیب تهران موتورسواری، داخل پیساده رو به یک پیر مرد هفتاد هشتاد ساله زد و او را کشت. بعد با مادر و همسرش آمد اینجا و بنای گریه و زاری را گذاشت که حاج آقا من اشتباه کردم، کمک کنید! گفتم وای حق است تو کار حرام ندان! حرام انجام دادی، چون جان پدربزرگی را گرفتی، که نه تنها همسر داشت، بلکه فرزندان و نوه و عروس و داماد و … هم داشت، هم خودت را بدبخت کردی و هم یک خانواده بزرگ را عزادار. متوجه کردن جوانان به این مقولات، کار فرهنگی می‌خواهد.

« صحبت از چک کردید. استفاده از چک تا چه اندازه در سبک زندگی مردم نقش دارد؟

جولایی: کسی که فکر می‌کند با در اختیار داشتن یک دسته چک، می‌تواند در باغ سبزی برزی زندگی خود ترسیم کند، پس شکی نیست که این چک‌ها در نوع زندگی و سبک زندگی امروز برخی از مردم گذار است که با چنین تفکری شیشان را روز می‌کنند. آن‌ها معتقدند با امضا کردن این چک‌ها و فروش آن، سعادت دنیایشان را در کمترین زمان رقم خواهند زد. همان‌طور که ملاحظه می‌کنید متأسفانه، ما در این مورد هم کوتاهی کرده ایم و مردم را در جریان تبعات چک‌های امضا شده، بی‌اطلاع کرده ایم. مردم فقط در این حد نیستند، چکی که دست دیگران دارند اگر به موقع پاس نشود ممکن است پایشان به زندان باز شود، یا دیواره نمی‌تواند دسته چک جدید بگیرد؛ درحالی که تبعات آن فرات از این حرف‌هاست و امتداد دارد که مراجع محترم تقلید نظرشان را با صراحت بیان کنند تا مدتدین سقلا، تکلیف خودشان را در این رابطه که در واقع تصرف در مال غیر محسوب می‌شود، بدانند.

« به نظر می‌رسد استنباط شان از چک صرفا وسیله ای است برای پولدار شدن در زمان کوتاهی و به اولین مشکل تازه متوجه می‌شوند که کارشان نباشد، اما درنوامه با اولین مشکل تازه متوجه می‌شوند که استفاده از این وسیله، آدابی دارد که آن‌ها نمی‌دانستند. آن نگاه اشتباهی که شما به آن اشاره دارید چیست؟

جولایی: بزرگان ما حدود ۶۰ سال پیش به ما یاد داده اند، کسی که می‌خواهد کسب و تجارت کند، باید اندک سرمایه‌ای داشته باشد و برای اینکه سرمایه داشته باشد، باید متد‌ها شاگردی کند، به قول خودمان مدتی جازو بکشد تا از یک طرف فنون تجارت سالم و تضمینی را یاد بگیرد و از طرف دیگر سرمایه اولیه اش را تأمین کند. سرمایه اش را ابتدا باید در کارهای کوچک به کار بندد و سپس به فکر کارهای بزرگ‌تر بیفتد. اما متأسفانه امروز می‌بینیم، جوانی که به تجربه کاری دارد، نه سرمایه کافی، یک دسته چک می‌گیرد و همه امید این که تاجر بزرگ شود کند و یک میلیارد، یا از این دسته چک می‌بیم‌جا به جان بازار می‌فرزد. خواهش می‌کنم در حساب داشته باشد با اعضای چند چک از تاجر دسته اول، جنس تهیه می‌کند. دستپاچه می‌شود، جنس را به خرده فروش‌هایی می‌فروشد که آن‌ها هم به جای برنق پول، چک می‌دهند. بازار طوری می‌شود که خرده فروش‌ها، چکهایشان را نمی‌توانند پرداخت کنند، کار به جایی می‌رسد که تاجر (صاحب اصلی چک) این چک را برای جوان یا اجرا می‌گذارد و به همین راحتی، جوان روانه زندان می‌شود و بدتر از همه اینکه بعدها برای راهی از زندان، خود را گرفتار نزول می‌کند و نتیجه این می‌شود که تمام دوامتاش از بین می‌رود.

« مردم در این سبک که کاسب می‌خورند، همیشه به من می‌گفت: «اگر می‌خواهی کاسب خوبی بشوی بسوی سرمایه‌ات را سه قسمت کن. قسمت اول

در دکان و ایژن کار بگیرند. ثلث دوم را برای خودت مبدا، اولیه کالسیسی اختصاص

بده و یک سوم باقیمانده را هم ذخیره کن برای روز مبادا، تا اگر خدای نکرده گردش روزگار بیاورد، شش یک مقدار از مالت را به تراج برندی یا خرید

و بردند، بتوانی از آن برداری و بخوری تا دستت را پیش کسی دراز نکنی، تا چک بلامحل صادر کنی.» زندانیان غیرعمد به این علت در زندان به‌سسر می‌پرند که نخواستند این مراحل را طی کنند. نخواستند، آن‌ها شاگردی کنند یا عارشان می‌آمد که مغازه صاحب کارشان را جارو بزنند فکر کرده‌اند، حالا که یک کسی پیدا شده، در قبال چک به او جنس بدهد، از فردا می‌توانند با این چک‌ها تاجر شوند، آن هم تاجر میلیاردر!!

« به همین سادگی؟

جولایی: بله، از این هم ساده‌تر. چند سال پیش یک زندانی در زندان رجایی شهر کرج داشتیم که ۵۰۰ چک بلامحل در پروردهاش بود. یعنی بانک ۱۰ بسته چک ۵۰۰ برگی به او داده بود! نگاهش کردم، گفتم تو این چک‌ها را امضا کردی؟! گفت: بله. گفتم: چرا صادر کردی؟ گفت: من دهم همه چک می‌کشند، من هم کشیدم. به همین راحتی پرسیدم: بانک چطور این چک‌ها را به تو داد؟ جواب داد: گرفتم بیگانه! من هم گفتم: پس حالا چاره‌ا در زندان بمان! در اوین جوانی را دیدم که قیافه اش به این کارها قد نمی‌داد، صدایش کردم گفتم: تو چرا این‌جایی؟ چک ۱۰۰ میلیون تومانی بلامحل امضا کردم!

« ستاد دیه در این رابطه چه جور زندانیانی را حمایت می‌کند؟

جولایی: ما فقط زندانیان غیرکارآبردار و غیرعمد را کمک می‌کنیم. زندانیان در همه استان‌ها توسط گروه‌های تحقیق غربال می‌شوند. بودجه‌هایی هم که کمی بپیچدگی دارد و میهمان است به تهران فرستاده می‌شود.

« در مورد مهریه‌های بالا هم همین روال را بی می‌گیرید؟

جولایی: متأسفانه در این مورد چند دهه است گرفتار شستم. مهریه‌های فریبنده‌ای که متأسفانه در کشور رواج پیدا کرده و فقط با یک فرهنگسازی قوی می‌تواند به آن ختم شود.

« رحیم چوپاچی زاده مقدم

می‌توان آن را ریشه‌کن کرد. مسئولان فرهنگی کشورمان و قانونگذاران باید به جد در این مورد تصمیمات قاطع و اجرایی داشته باشند. باید کاری کرد که در وهله اول این عبارت نازیبا و دور شان یک مسلمانی که می‌گوید: «مهریه را کی داده کی گرفته!» ذهن برخی پدر مادرها و بزرگ‌تراها و جوان‌ها پاک همسرانشان باشند و چه خوبی و خوشی زندگی کنی، ولی اکنون پشت میله‌های زندان هستند به خاطر همین تفکر و چشم و هم چشمی‌هایی است که در این رابطه وجود دارد. والا لنگوی اصلی ما در رابطه با ازدواج، مهریه حضرت(زهراس) است و شرط بعدی و بسیار مهم، اخلاق حسنه دو طرف است که جزئیات آن هم در قرآن کریم آمده و به عنوان بخشی از مهریه برسرفره عقد نور افشانی می‌کند. پس ما را چه شده که این سبک از آغاز زندگی نازبوشی را رها کرده ایم و به سراغ سبک‌هایی آمده‌ایم که در اعتقاداتمان جایگاهی ندارند. مثلا مهریه ۳۱۳ سکه ای از کج‌آمدن، یا سکه به تعداد پیامبران الهی از کجای دین استخراج شده است. مهریه به میزان یک کیلو بال مکس از کجا آمده؟! این نوع قراردادها در مراسم عقد زین سوال بردن پیوند نشانی فرستاده؟! یا قراردادهایی که بعد از آن سبک می‌کنند این سبک در متجاسم فرهنگی غرب تا اندازه زیادی موفق به نفوذ و رسوخ در سنت‌های ما شده و فرهنگ اصیل و باق ما در تحت الشعاع خودش قرار داده؛ بنده فکر می‌کنم اتفاقا یکی از مسائلی که باعث شد حضرت آقا در سخنرانی مراسم ششمی آن شمالی آن صحبت‌ها را بفرمایند و فتح باب کنند، همین بود. در این مورد چه نظری دارید؟

جولایی: رسالت متعال انبیاء و اولیا را فرستاد تا انسان‌ها را تربیت کنند، به آن‌ها آموزش بدهند و به تعبیر امروزی شایسته‌ها را معرفی و شایستگی‌ها را فرهنگسازی کنند و از زندگی‌های دور نشان دورشان کنند. اگر مدعی هستیم از خدا می‌خواهیم راه انبیا را طی کنیم، بنابراین ما هم باید این کار را بکنیم.

مردم را باید با الگو قرار دادن آدم‌های موفق متوجه اشتباهاتشان کنیم. پس چرا به وظیفه‌هایی که می‌تواند این مطالب را در کتب درسی

« مردم فارغ از سن و سوادشان در پیچ و خم‌های زندگی راه بلد می‌خواهند. اینطور نیست؟

جولایی: رسالت واقعی ما هم به عنوان مسئولان کشور همین است، همان‌طور که راه و رسم انبیاء نیز همین بوده. سال ۸۷ که قانون اجباری شد، بیمه شخص ثالث به مرحله اجرا رسید، همان موقع به دفتر امور مساجد و خیلی جایی‌ها حتی به نماز جمعه‌ها رفتیم و هدف از راه اندازی ستاد دیه برای آن‌ها سازگرم کردیم و از آن‌ها کمک خواستیم. خدمت آقای تقوی رئیس دفتر

آیا خانواده عروس و داماد، نمی‌توانند پشت تریبون رسماً اعلام کنند، راضی نیستیم به خاطر بدرقه عروس و داماد در خیابان‌ها و بزرگراه‌ها وپرز بادیدها؟

امور مساجد عرض کردم، تدابیری بیندیشید تا در همه مساجد بین دو نماز به عنوان یک مسئله فرهنگی، مفاد مهم قانون اجباری شدن بیمه شخص ثالث را برای مردم بازگو کنید. در مورد زندانیان مهریه و عقوبت دنیاوی و اخروی چک‌های بلامحل مطلب بگویند. مثال‌های زیادی در این باره از عوابع این سبک زندگی برترسند. جوان را باید یاد داد که بر سفره عقد تمهیدی را امضا کند که توان برآورده کردن آن را دارد، والا از زندان که نمی‌شود همسرداري کرد؛ از این نوع جوان‌های غافل و جاهل زیاد داریم. خانواده‌های زیادی هستند که به خاطر این سبک زندگی قلغ شده اند.

« روزی نیست که در روزنامه از این دست خبرها نداشته باشیم.

جولایی: پدری دستم در بوشان را گرفته بود و از یک شهرستان کرد. افتاده آمده بود اینجا. اگر آید ما راضی می‌دیدیم، هزار تومن می‌کشید گفت. دستش، همان‌طور که موقع بازگشت به شهرستان، همین اتفاق افتاد. پدر با یک حال نزاری می‌گفت: سپرم زندانی مهریه است، زنش مهریه‌اش را به اجرا گذاشته و رفتم و بچه‌اش هم روی دستم مانده. عروسش ۳۱۳ سکه بود. خودش هم می‌رفت به پرسیدم: چرا ۳۱۳ گرفت؟ فرمز مهریه نمی‌توانم، چه ما گفتند مهریه را کی داده، کی گرفته! به او گفتم: تو به عنوان پدر در قبال فرزندت که در زندان است مسئول هستی. سرفسره عقد می‌توانستی جوییش می‌شود که تمام دوامتاش از بین می‌رود.

« محترم قوه قضائیه داندن این قانون در حال اجراست و تاثیر زیادی در تصمیمات مردم در این‌گونه شرایط حساس گذاشته کرد.

عرض من می‌کند که باید راهکارهایی را در پیش بگیریم و تلاش کنیم تا تغییرعمدها به زندان نروند. زندان برای آدم‌های آبرومند سست است، تخریب

« تصویب این قانون تاکنون تاثیر در اصلاح سبک زندگی مردم داشته است؟

جولایی: بله. بالاخره دستنورات مضاعفی که آیت الله لریجانی ریاست

صفحه ۶

سه‌شنبه ۸ بهمن ۱۳۹۲

۲۶ ربیع الاول ۱۴۳۵ – شماره ۲۰۶۹۸

« اگر توصیه‌ها و هشدارهای رهبر معظم انقلاب در جمع جوانان خراسان شمالی جدی گرفته شود، مشتریان ستاد دیه کم و کمتر و ما خوشحال و خوشحالت تر خواهیم شد.

است. اگر قرآن خدا و احادیث و روایات معصومین را هم مطالعه کنید، می‌بینید، آن‌ها هم راه‌های دیگری غیر از زندان و در بند کشیدن را توصیه می‌کنند. مثلا این کلام خداست که در آیه ۲۸۰ سوره بقره می‌فرماید: «و ان کان ذو عسره فنظره الی میسره و ان تصدقوا خیر لکم ان کنتم تعلمون». با بدبکار، مدارا کن. تا آن‌زمان الله وقتی دارا شد به شما پس بدهد و اگر به او ببخشى ان تصدقوا خیر لکم ان کنتم تعلمون» برای تو خیلی خوب‌تر است. براساس همین توصیه‌های معصومین و دستورات صریح خداوند است که طی ۴۴ سال گذشته که این ستاد راه اندازی شده، بیش از ۷